

Quadern didàctic infantil

Falla Poble Nou
Torrent, Falles 2023

Busca els instruments que hi ha a la imatge:

Busca els instruments que porten els animals de la imatge de la falla a la sopa de lletres:

Guitarra

Tabalet

Saxòfon

Trompeta

Baqueta

Guitarra

Saxòfon

Tambor

Trompeta

**Dibuixa l'animal que més t'agrada
de la nostra falleta.**

**Escriu un conte
referit a la nostra falleta**

Pinta com t'agradaria que foren els animals de la falla.

Un poc de saber faller i mñes coses...

PEPICO, un conte faller

Fa ja uns quants anys, pot ser-ne molts, a la ciutat de València, hi havia un xiquet, com vosaltres, que vivia en un atzucac (carreró) que encara està al carrer d'En Plom al costat de les torres de Quart. A este xiquet l'anomenaven Pepico, no Pep, Pepet, Pepe, Pepito, Josep, José o Josete. Li deien així perquè la seua iaia era de la Foia de Bunyol, més concretament de Iàtova, per això este nom, que encara que a algú no li ho semble, és valencià. Durant les Falles, igual que tota la xicalla, es passava el dia al carrer fent esclatar tota sort d'articles pirotècnics; de la poca varietat que hi havia aleshores, com ara els verds de metxa negra, bombetes i algun tro de bac que sobrava de les despertades. Mentre passaven els dies de falles, entre traques, replegades de premis, ofrenes, cercaviles i algun que altre Trinaranjus de taronja al casalet, a vegades amb cacaus, tramussos i papes. El dia que ens referim era el d'abans de Sant Josep i a casa de Pepico hi havia el costum de celebrar les onomàstiques i els aniversaris dels membres de la família amb el que culinàriament pertocava, i com que ara estem en falles, bunyols. La mare de Pepico el va cridar des del balcó i el xiquet va pujar de seguida a casa per a veure el què volia sa mare. En arribar a casa, sa mare el feu anar a una comanda dient-li:

Pepico, tin, agarra estos diners i ves al forn per mig quilo de farina i una miqueta de llevat per a fer bunyols, que demà és el teu sant i l'hem de celebrar. Pepico se'n va anar ràpidament a fer la comanda però anant com anava carregat de petards era impossible no parar-se en cada albelló, forat, teranyina o qualsevol cosa susceptible de ser dinamitada.

U. D. LES FALLES PATRIMONI DE LA HUMANITAT

Quan el nostre amic va arribar al forn, comprà tot el que sa mare li encarregà. De tornada a casa, el petardeig va continuar metòdicament tal com ho feia d'anada. Quan estava a punt d'arribar, va notar alguna cosa que no li acabava de convèncer, pareixia que la bossa de la farina no pesava tant i estava més buida, gairebé la meitat més o menys. Ostres! I ara, què faré? Després de cavil·lar i caminar pegant voltes pels carrers pensant el que podria fer per tal d'evitar el que li vindria damunt quan arribara a casa. En aquell moment la mascletà es va tallar de sobte sense terratremol final. Uf! Quina garba!. Pepico començà a caminar erràticament sense rumb fix rodant com una baldufa. Després de rodar va veure com a la planta baixa d'un edifici hi havia un obrer que pastava en un cabàs una cosa blanca semblant al que feia sa mare quan preparava els bunyols. Pepico es va quedar mirant una estona i al seu cap una idea va esclatar com la palmera d'un castell en la Nit de Foc. Ràpid i subtil com una espurna en la cremà el seu instint el va fer actuar, quan l'obrer s'endinsà cap a la seua feina: d'un sac que hi havia obert va agafar aquella pols blanca i reomplí la bossa de la farina i tornà a casa com si res no haguera passat. Aquella vesprada Pepico anà a l'ofrena amb la seua comissió amb la felicitat de tot faller que hi participa desfilant amb la seua comissió, amb la banda de música i, sobretot, escoltant la gent que t'envolta i et diu paraules boniques durant tot el recorregut. Amb eixa

felicitat Pepico es va adormir i descansà i somià. De bon matí, sa mare es va alçar i va agafar tots els ingredients:

- Aigua.
- Llevat.
- La farina que havia portat Pepico.
- Carabassa torrada o bullida (segons gustos).
- Una miqueta de sal.
- Oli per a fregir.

Després de mesclar-los va esperar fins que la barreja fermentà i duplicà el seu volum. I començà a fer els bunyols, fregint-los amb bona cosa d'oli, perquè quan tota la família es desperte tinga un desdejuni de celebració, com cal. Quan la taula estava parada i amb tots els comensals: El pare, la mare, Pepico, els seus germans i les ties i cosines de Russafa que no faltaven cap any. La cerimònia arribà; xocolata, bunyols i tota la comitiva al voltant de la taula. Com que era el sant de Pepico tota la família li cedí els honors; agarrà el primer bunyol, el banyà al xocolata i quan se'l va dur a la boca, en ajustar les dents... Ai! Que dur!. No el podia mossegar. Pepico es va quedar mirant al seu voltant veient com tota la família esclatava entre rialles. En aquell moment sa mare s'apropà i li va dir; Pepico, fill meu, quan vaig fregir els bunyols em vaig adonar que no suraven en l'oli calent i que alguna cosa estranya havia passat. Gràcies a Déu ho hem pogut solucionar. Espere que hages après la lliçó, és millor dir la veritat per lletja que siga i afrontar les teues responsabilitats. Pensa que qui realment et vol mai no et farà mal i que per molt que s'enfade amb tu sempre et perdonarà. Des d'aquell dia Pepico continuà sent un xiquet estimat per la seua família i amb una mica menys de por per assumir les seues errades.

L'oncle Pere.

Busca a la sopa de lletres les següents paraules que apareixen al conte del tio pere:

G	O	N	V	I	W	H	Z	B	I	S	S	W	Y	X
O	B	U	N	Y	O	L	B	T	E	C	R	E	M	A
F	J	P	L	K	I	Ñ	P	R	Y	D	Ñ	A	G	Q
R	H	I	U	X	O	C	O	L	A	T	A	D	D	D
E	N	N	A	P	K	D	M	O	C	A	D	O	R	B
N	I	T	S	E	W	U	P	U	S	R	O	X	A	Z
A	N	A	H	T	P	I	Ñ	W	A	M	Z	O	N	G
F	O	T	A	A	F	L	J	W	E	J	H	H	L	A
E	T	F	P	R	Y	A	A	X	H	Ñ	U	I	N	C
Q	B	Y	Q	D	N	Y	L	N	F	Z	E	L	T	F
T	P	J	D	X	Q	Ñ	Y	L	T	U	S	Ñ	T	Q
V	H	M	D	U	Ñ	U	V	M	A	A	L	J	K	Q
J	Ñ	C	C	T	V	S	C	Y	P	T	N	O	O	F
C	J	W	Y	Q	I	C	L	V	W	H	I	I	Q	S
Z	Z	H	B	B	A	X	T	D	W	K	W	J	Y	M

Bunyol

Xocolatà

Cremà

Mocador

Ofrena

Falla

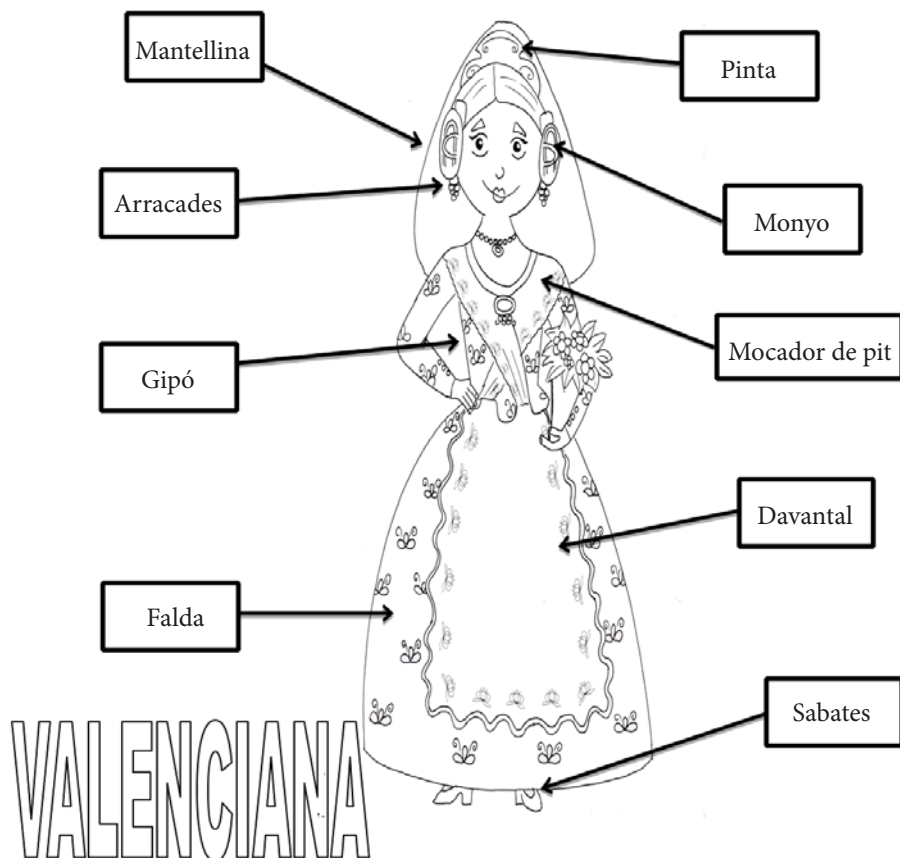
Ninot

Petard

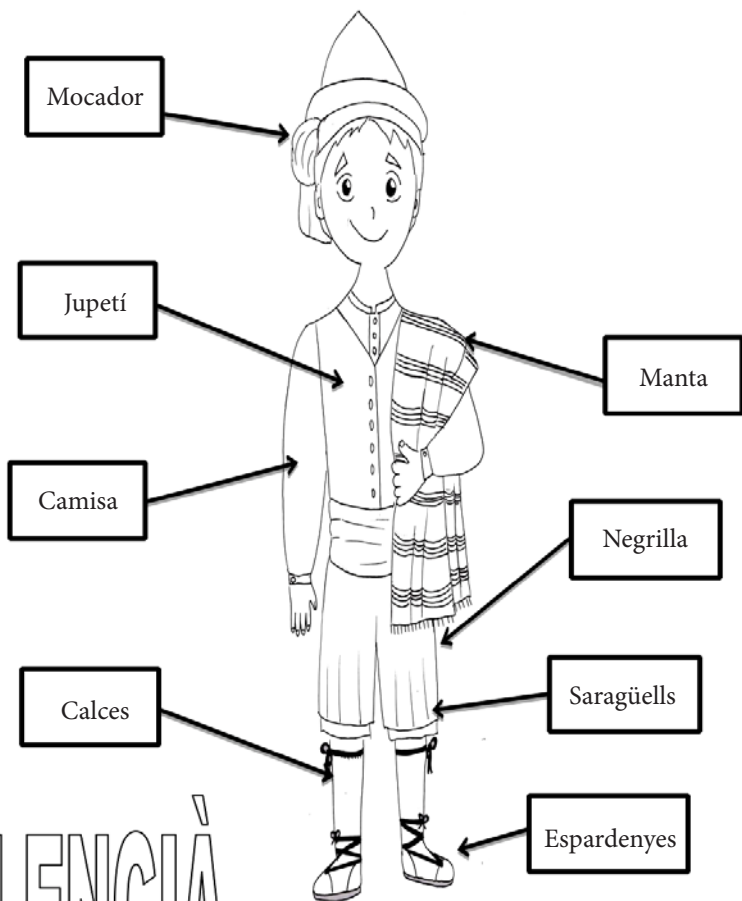
Plantà

Pinta

Pinta la valenciana i el valencià com més t'agrade.

VALENCIÀ

Un xicotet ninot de falles.

-Hola! Sí, sí, és a tu! Em dirigisc a tu que m'estàs llegint ara mateix. Et contaré una història, la història de com, any rere any, em donen forma per a gaudir d'una gran setmana de falles.

Em presente, el meu nom és Mascletín i soc el ninot d'una falla de València. Cada any em construeixen amb una forma i nom diferent, perquè si alguna cosa tenen les falles és que cada any són diferents i a mi això és una cosa que m'encanta.

Enguany la meua forma és la d'un petard, un masclet com ens anomenen ací, amb uns grans ulls blaus i el cos d'un cridaner color morat i un gran somriure per a saludar a tot aquell que ve a visitar-me a la meua falla. Normalment, ens solen fer amb paper *maché*, fusta i cartó, encara que també veig a molts dels meus amics fets amb suro. Cada any, un artista faller parla amb la comissió fallera i li ensenya els seus esbossos de com serà el monument faller i els seus ninots i si els agrada, comencen a donar-nos forma per al dia 14 o 15 de març plantar-nos al carrer perquè tots els que allí viviu o veniu de turisme, pugueu conèixer-nos i veure com som. Aquests dies ens agraden molt, perquè ens fan moltes fotos i ens sentim molt acompanyats.

A més, són dies de rebre molts premis per ser els més bonics, graciosos, crítics... i el millor premi és el que ens permet que un de nosaltres es vaja al museu del ninot i s'escape de les flames, encara que clar, ja no podrà canviar de forma a l'any següent. No és que quede molt de nosaltres en la Cremà, que és quan la setmana de falles i aquesta arriba a la seua fi, és que a València, la fi d'una falla és el començament d'una altra. Com

diuen ells, renaixem de les nostres cendres i això és el que fa bonica aqueixa nit.

Però no tot són falles a València aqueixa setmana, també hi ha molts més actes dels que podeu gaudir.

Encara que els dies més grans de falles se centren del 14 al 19, durant tot el mes, es realitzen mascletaes a les 2 de la vesprada. Són tot un espectacle de pólvora, soroll i ara cada vegada més, color. Els qui les disparen es diuen pirotècnics als quals les falleres majors, que són com les reines a València durant tot un any, els donen l'ordre amb la ja famosa frase “Senyor pirotècnic, pots començar la mascletà”, la sensació que aquell espectacle provoca és indescriptible. El sòl de la plaça de l'Ajuntament, que és on la fan, tremola i tu amb ell. Si no has vist cap, et recomane que veges almenys una.

També, els carrers s'il·luminen i a la nit la llum es converteix en art. La música i la llum es donen la mà i creen un ambient increïble, quasi de conte del qual no vols eixir. Igual que passa amb nosaltres les falles, els carrers també tenen els seus premis a la millor il·luminació i cada any treballen i s'esforcen més per a ser millors que l'anterior.

A València, en la setmana gran de falles, totes les nits són especials perquè no hi ha una en la qual no hi haja un concert, o castells de focs artificials, però la que esperen amb més ganes és la nit de la *plantà* en la qual cada casal i comissió fallera, per fi, donen a conèixer les seues falles, la major i la infantil, perquè els xiquets també tenen la seua falla i la seua xicoteta reina anomenada Fallera Major infantil. Aqueixa nit és màgica perquè els fallers es tornen un per a ajudar a alçar-nos i només hi ha una gran companyonia i unes ganes enormes que tot quede perfecte per a lluir amb orgull les seues falles al carrer.

Quasi sense adonar-nos, arriben els dies més emotius per als quals viuen les falles de prop o per als quals van haver d'eixir d'elles per treball i no poden estar per altres motius. Són els dies de l'ofrena a la Verge dels Desemparats. Grans i xicotets, trauen les seues millors gales i vestits amb el seu tradicional vestit de fallers i falleres li porten a la plaça de la Verge la seua ofrena de flors a una gran talla de la Verge que tenen especialment per a rebre totes les flors que li arriben en aquells dies.

Són moments molt emotius, perquè famílies senceres van bé a donar les gràcies per com han passat l'any, o per a fer-li les seues peticions per a algun familiar o perquè els cuide com ho ha fet fins a aqueix moment. Són moltes les persones que, en entrar en la plaça, s'emocionen en veure la gran figura de la Verge i no és rar que s'escapen dels seus ulls alguna llagrimeta d'emoció.

És molt bonic veure com, a poc a poc i amb l'ajuda dels seus vestidors que són els qui els col·loquen els rams, es va formant el dibuix del qual serà el seu mantell durant aqueixos dies.

I ja, entre ofrenes, premis, concerts, petards i cercaviles arriba l'últim dia. Encara que el ritme de cercaviles i actes no per a, es nota en la cara dels qui han viscut intensament aquesta setmana el cansament acumulat i la tristesa de saber que tot acaba aqueixa nit fins a l'any següent.

Continuen gaudint de la *mascletà*, que aqueix dia fan el possible perquè siga espectacular i tardem molt a oblidar-la. Després, per a celebrar el dia del Pare moltes famílies aprofiten per a menjar tots junts i gaudir d'una última volta per a veure les falles que més els agraden abans que arribe la nit més coneguda com la "Nit de la Cremà" i passen a ser un muntó de cendres.

Aquell dia, no sé per què, sembla que les hores volen i dona la sensació que tot vaja més ràpid del que és normal. Quasi sense adonar-nos, fosqueja i els pirotècnics ja estan preparant el començament de la fi. Aquella nit hi ha moltes mesures de seguretat, perquè les falles solen ser molt altes i hi ha carrers que són estrets i no hi ha quasi lloc per a la falla. Tot ha d'estar perfecte perquè siga una nit màgica.

Aquella serà l'última nit com "Masclétín" si la fallera no em tria com a ninot indultat per a portar-me a la seua casa. Si ho fa, em quedaré amb ella per sempre, però, si no ho fa, començaré a imaginar, com cada any, en què em convertiré per a les falles de l'any següent.

Passe el que passe, aquests dies són els més feliços per a mi perquè he conegut un muntó de ninots nous i, el més important, he pogut conèixer-vos, a vosaltres, i explicar-vos com vivim en les nostres festes i la setmana més important.

Espere que, si decideixes vindre a València, gaudisques de tot el que vos tenim preparat, i, qui sap, potser fins ens veiem, si no és possible enguany, tal vegada l'any que ve.

Un bes molt gran d'aquest xicotet ninot, feliç dia del pare i, sobretot... Visquen les Falles!

FI

Comprensió lectora

1.- Quin és el nom del protagonista del conte?

2.- Què és?

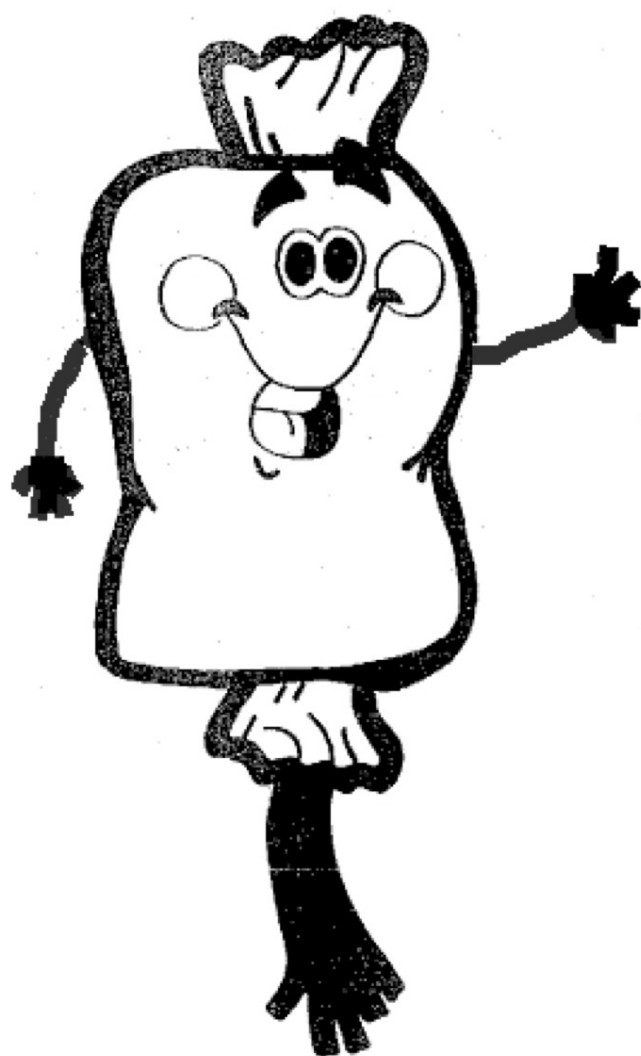
3.- Com es diuen les festes on viu?

4.- Quins són els dies més importants?

5.- Com es diu la ciutat on se celebren?

6.- L'has visitada alguna vegada?

7.- Pinta Mascletín com més t'agrade

ENDEVINALLES

Vaig sempre de viatge,
sense maleta ni bastó;
de vegades sembla un formatge,
i d'altres una tallada de meló
Una tallada de meló
de nit s'hi fa veure
i de dia no.

Té braços, coll i punys,
i no té mans, cap ni ulls.

Tinc la panxa buida
me la lliguen amb cordes
i em pose a cantar
si algú me les toca.

Una cosa coseta
ben redoneta
es posa al dit
i te'l fa ben bonic.

És dura i no és roca
és redona i no és pilota
té dit i no té mà. Què sera?

Som de família valenta
i pel fred no ens espantem,
puix que a l'estiu ens vestim
i a l'hivern ens despullem.

Una Vella amb una dent
fa córrer tota la gent

- VEIG... VEIG...

- QUÈ VEUS?

Una cosa que comença per la lletra...

A _____

N _____

B _____

O _____

C _____

S _____

F _____

T _____

Mira el dibuix i contesta aquestes preguntes.

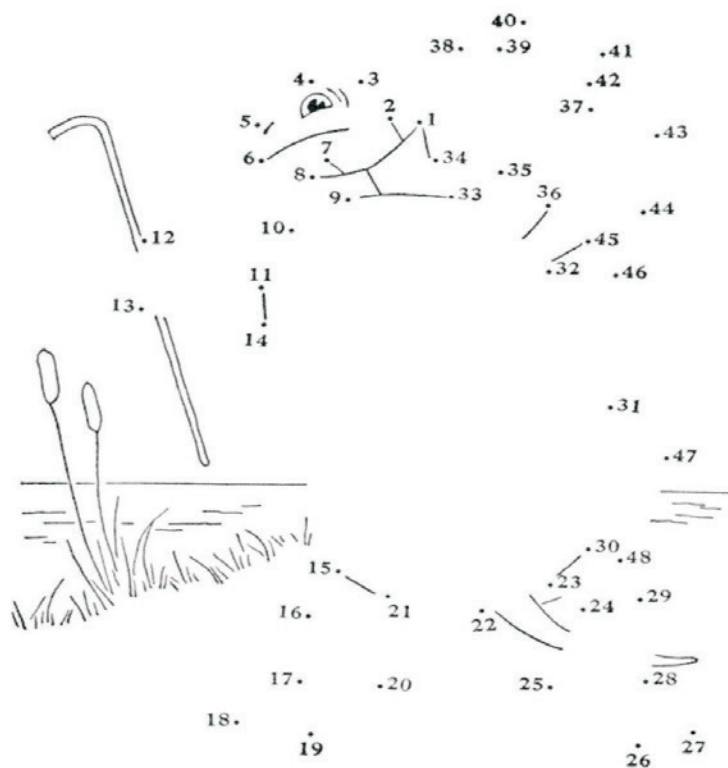
Quants xiquets veus?.....

Quantes culleres?.....

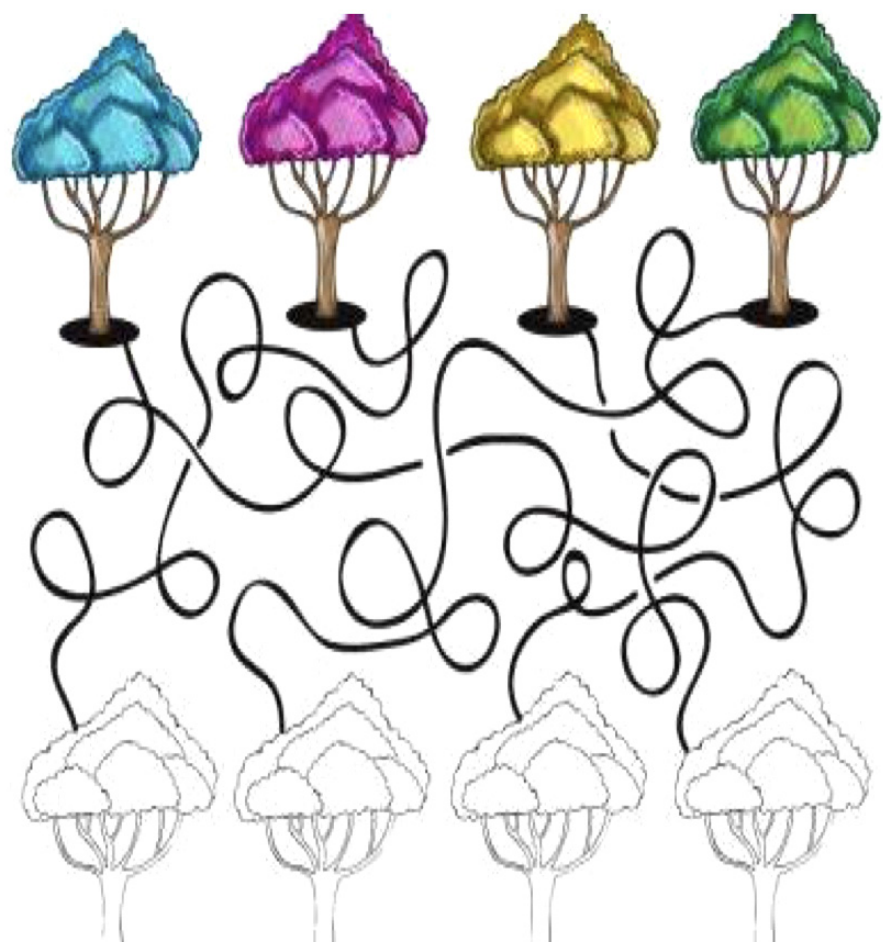
Quants conills veus?.....

Quantes pilotes?.....

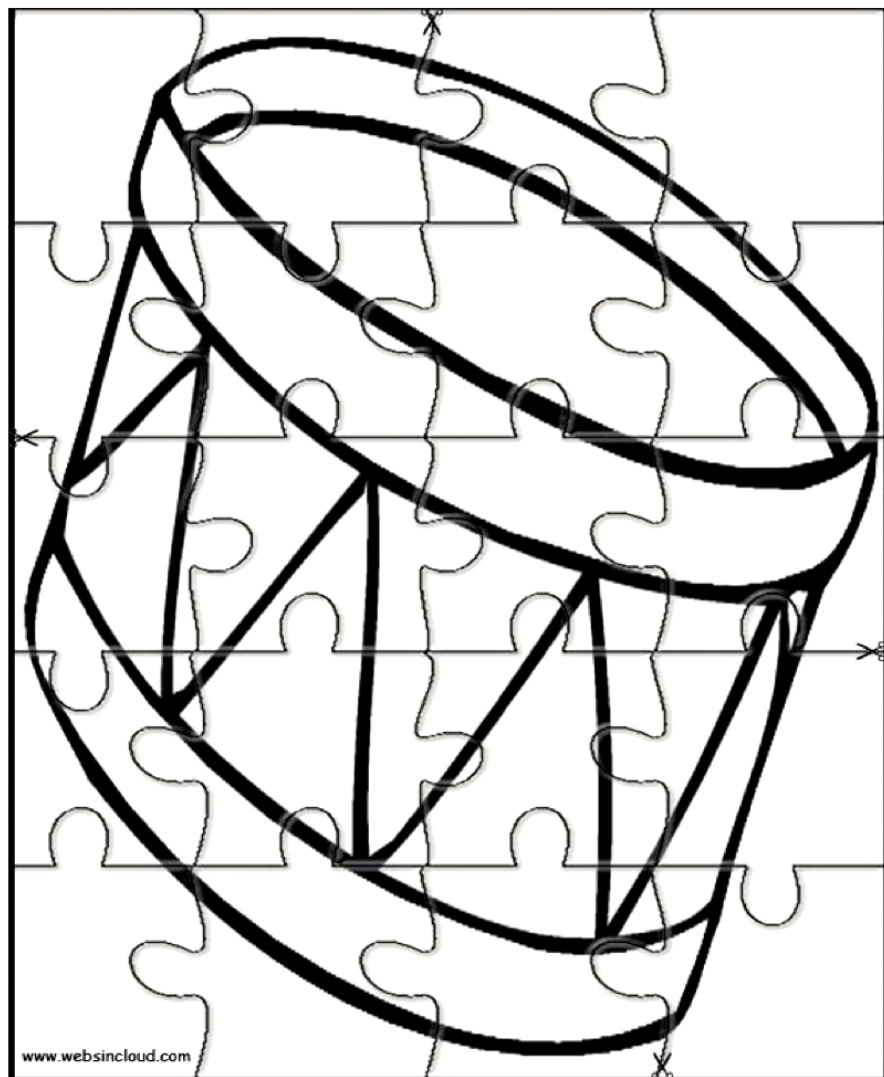
Uneix els punts de l'1 al 48 i després pinta el dibuix

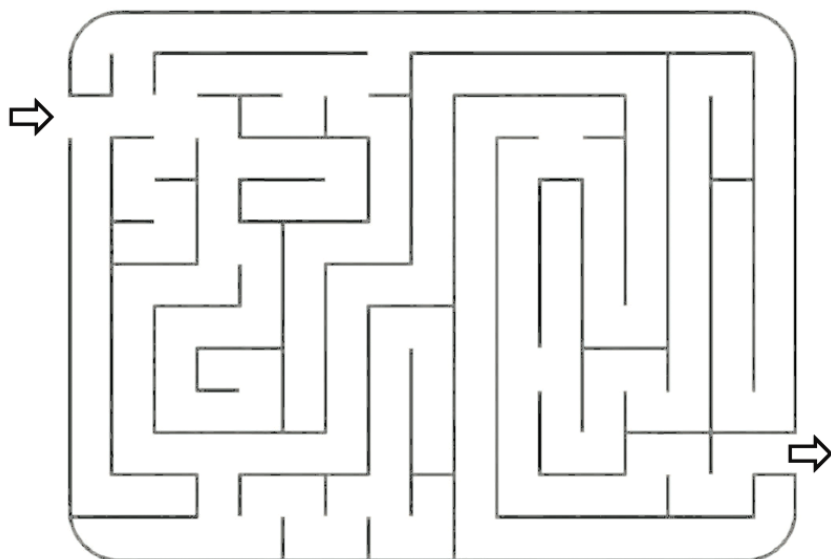
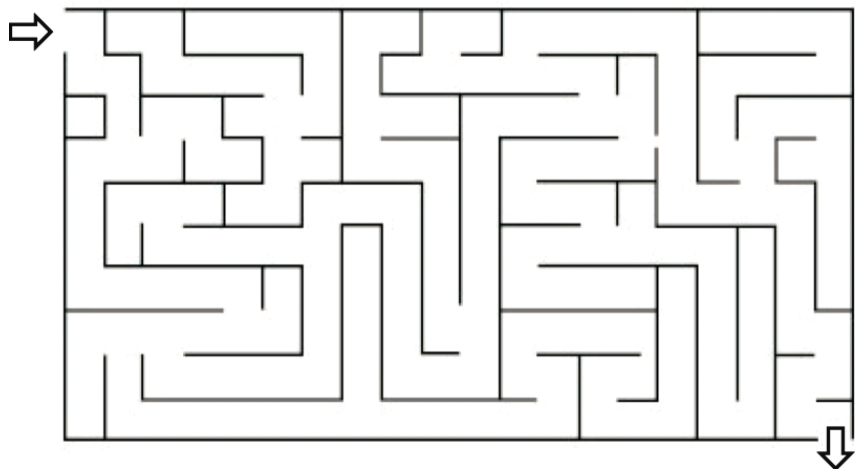
Segueix la línia i pinta l'arbre

Pinta el tabal i retalla'l i fes el puzle

Busca l'eixida adequada

Escaneja aquest QR per a millorar l'accessibilitat de persones amb diversitat funcional amb aquest audi narratiu del nostre quadern.

Aquesta proposta didàctica infantil és part inseparable del llibret de la falla Poble Nou de Torrent de l'any 2023

El llibre ha participat en la convocatòria dels premis de la Generalitat per a la Promoció de l'Ús del Valencià de l'any 2023.

Este llibret participa en els Premis de les Lletres Falleres.

© dels textos: els les autors/es
© de la present edició:
A. C. Falla Poble Nou de Torrent

Edita:
A. C. Falla Poble Nou de Torrent

Depòsit legal:
V-1636-2021

Coordinació:
Emilio José García González
Javier Mozas Hernando
Beatriz Vilata Martínez

Quadern didàctic infantil:
Paula Miquel Rodríguez Palmero
Gemma Rafa García

Portada:
Eduving Porras Molina

Correcció:
Ramon Estellés Feliu

Explicacions de les falles:
Miriam Simó Esquivel

Disseny i impressió:
www.samarucsg.es

Fotografies:
Arxiu A. C. Falla Poble Nou
Arxiu Ajuntament de Torrent
Arxiu *Levante EMV*